

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Battyány-utca 5. sz.

Mit akarnak?

Eddig az a bizonyos hogy Zichy János gróf nem lesz miniszterelnök. Ő maga jelentette ki, s hogy szavainak nyomatékot is adjon, elutazik, talán már el is utazott Abbaziába, a politikusoknak koratavaszi üdülőhelyére.

Minden más maradt a régi-ben. És erre a régire vonatkozólag a tegnapi kihallgatás után önkénytelenül egy új kérdés tolt elötérbe? Mik lehetnek azok a megállapodások, melyeket a függetlenségi párt és a velük szövetszertett 67-esek közösen érvényesíteni akarnak?

Hogy ezek a megállapodások nem lehetnek olyanok, melyek a 48-asok katonai és közgazdasági programjának teljes és feltétlen megvalósítását követelik, az bizonyos; mert hiszen ezen esetben a koalíció már régen megbomlott volna. Fel kell tehát tételeznünk, hogy e közös megállapodások révén valamivel többet akarnak a 9-es katonai programban foglaltaknál.

De hát mért nem hozzák nyilvánosságra ezt a többet? Hiszen, ha olyanok ezek a kívánságok, melyek közeledést jelentenek a nemzeti követelményekhez, ezért senki sem neheztelne meg. Nagyon, de nagyon fontos okai lehetnek ennek a felesleges tiltakozásnak. De semmi esetre sem olyanok, hogy ne sejthetnénk.

Azt hisszük, hogy a nyilvánosságra hozatal a kifejlődést meggátló bomlást okozna. A 48-ok radikális elemei feltétlenül frontot csinálnak, s oly párt bomlás következne be, amely a mostani koalíciós többséget teljesen illuzorissá tenné, s megszűnnék az alap arra, hogy ezentul is a koalíció vezethesse a kibontakozást, mert megszűnnék a többség, amelynek elvére most támaszkodnak, s amely parlamentarizmus ellen csak az imént is oly elkéseredetten küzdöttek.

Ez az egyik ok, a másik pedig az, hogy e bomlás után a nemzet oly politikai alakulásoknak lenne a szemtanúja, a melynek zürzavarossága teljesen meggyöngyöztetné önbizalmát, meg a hitet s a bizalmat, melyek a múlt választásoknál vezették, s a koalíció így a parlamenten kívül is elveszítene maga alól a talajt.

Mindez azonban még nem ok arra, hogy a titkolódzásokat igazolják vele. Hiszen a nemzetnek joga van, hogy megtudja, mit akarnak az ő nevében az ő égisze alatt. Meg kell tudnia akár ezt, akár azt akarják; akár bírják megva ósítani azt a programot, melynek alapján megválasztatták, akár nem. Mert ha ezt nem tudhatják meg és meglepésszerűleg adják a nemzet elé azt, aminek az alapján tovább akarják vezetni az állam ügyeit, akkor a nemzetben megölik a parlamentarizmus iránti érzéket.

Már most melyik az előnyösebb? Az-e ha a küzdelmek közvetlen sikertelenségét látva, a nemzet önbizalma ideig-óráig meginog, vagy az-e, ha veszedelmesen megtámadják parlamentarizmus érzékét, megtámadják oly veszedelmesen, hogy az alkotmányosság megmérhetetlen becse is homályba borul szeméi előtt?

Melyik a veszedelmesebb? Erre könnyű megfelelni, de mindaddig, míg a személyes gyűlölködés is közbejátszik, addig a feleletet a nemzet csak üres frázisokban kapja meg.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 20.

A helyzet kinosabb mint valaha. Áthidalhatatlan ellentétként domborodnak ki a királynak meg a szövetszertett baloldalnak álláspontja.

Andrássy Gyula gróf ma délelőtt fölkereste Kossuth Ferencet a szövetszertett ellenzék vezérét, délután

pedig a szövetszertett ellenzék vezérő-bizottsága értekezett. Mind a két konferencián a tegnapi királyi audenciáról esett szó, arról, hogy a felség a katonai kérdésekben a kilences bizottság programján tul nem megy semmi áron és semmi szín alatt, mert a hadsereg egységét nem kockáztathatja.

A vezérő-bizottság mai konferenciája is bizalmas jellegű, a mai megállapodások azonban holnap már hivatalosan is nyilvánosságra jutnak, amennyiben a szövetszertett baloldal pártjai holnap délelőtt 10 órakor a függetlenségi párt körhelyiségében együttes és teljes értekezletet tartanak, abból a célból, hogy a vezérkar mai megállapodásait ratifikálják.

Hogy ezek a mai megállapodások micsodák, azt könnyű kitalálni. A szövetszertett baloldal pártjai a koalíció programjából nem engednek, nem azért, mert saját bevallásuk szerint követeléseik minimumát állították fel és ebből, ha csak a nemzet bizalmát elveszteni nem akarják, lealkudni nem engedhetnek.

Marad tehát a helyzet holnap is ott, a hol akkor volt, a mikor Andrássy Gyula gróf ez előtt egy hónappal megjelentette a felségnek, hogy megbízása meddő maradt.

Andrássy Gyula gróf az ellenzék vezérő-bizottságával való tanácskozásait holnap befejezi, csütörtökön aztán maga jelentkezik a felségnél audiencián. Hogy azután mi fog következni azt ugyan senki sem tudja. Annyi azonban bizonyos, hogy a jövő nagyon kormosan fest.

Gróf Tisza István miniszterelnök ma délelőtt ismét kihallgatáson volt. A király délelőtt 10 órakor fogadta Tiszát, aki bejelentette, hogy Andrássy érintkezik a koalícióval, hogy ma délután a vezérő-bizottság és holnap délután az egész ellenzék értekezletet tart és Andrássy a plenáris értekezlet után fog végleges választ adhatni. Miután a király sürgősen akar a helyzettel tisztába jönni, megbízta Tiszát, hogy Andrássyt már holnap délutánra hívja meg újabb kihallgatásra. Kihallgatás mindössze fél óráig tartott. Továbbiak iránt nem

történt intézkedés. Arra az esetre ha, Andrássy nem vállal megbízást, ami valószínű, a király Tiszát a továbbiak megbeszélése iránt esetleg még holnap délután, legkésőbb holnapután reggel 9 órakor újból fogadja.

Több milliós megrendelés.

— Saját tudósítónktól. —

Tisza István gróf miniszterelnök ma a következő örvendetes hirt hozta a király tudomására:

Lukács László pénzügyminiszter, a magyar kormány és a magyar kincstár legkitünőbb üzletszerzője jelentette nekem hivatalosan, hogy Oroszország kormánya, 65, szóval hatvanöt gőzmozdonyt (lokomotív) rendelt meg a Magyar államvasutak gépgyárában a szibériai vasutak számára. Darabját az orosz kormány 76,000 koronával fizeti s így hozzávetőleg öt millió koronás az üzlet. De mert Oroszország ma hadviselő ország — bár a gőzmozdony nem a romboló, hanem a teremtő tudomány alkotása — Szentpétervárra küldött megbízottunk, Ritter ur, az állami gépgyárak helyettes igazgatója, az orosz kormány fővárosában várja felséged beleegyező döntését.

E nagy megrendelés éppen idejében érkezett a magyar állam gépgyárához. Hozzávetőleg kétezer munkásszaporításra lesz szükség. Annál inkább, mert Lukács Lászlónak sikerült rábírnia a közös hadügyminisztert, hogy a haditengerészet hajóhoz szükséges alkotórészeket is a magyar állam gépgyárában rendeljék meg. A megrendelt mozdonyok ügyében értesítés ment Goluchovsky Agenor külügyminiszterhez is. A magyar kormány kötelezettséget vállalt, hogy a mozdonyokat másfél éven belül szállítani fogja.

A háboru.

Berlin, márc. 21.

A főhadvezetőségnek Linevics kezébe való átadásáról a következő távirati tudósítás érkezik a harctérről: Kuropatkin már indulófélben

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testanylyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy mináen leveg alattl ezéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

volt, amikor hirtelen megállt s visszafordulva Linevicshez lépett. A két tábornok hosszan konferált egymással. Végül megállapodtak abban, hogy Kuropatkin táviratot intéz a cárhoz. Ebben a táviratban Kuropatkin arra kérte a cárt, engedje meg neki, hogy akár mint egyszerű katona maradjon a harctéren, mely most neki megszentelt terület.

A kérést Linevics is támogatta. A cár távirata csakhamar megérkezett, amelyben beleegyezését adta s Kuropatkin az I. hadtest parancsnokává nevezte ki.

London, márc. 21.

A „Daily Express“ jelenti Takahaisiból: A japán kölcsön kötésére Londonba és Newyorkba küldött japán pénzügyi kormánybiztos kijelentette, hogy nem tud arról, hogy Berlinben japán kölcsönt folyósítottak volna.

Pétevár, márc. 21.

Hivatalos jelentés szerint a háboru ideje alatt orvosi állásokat be szabad tölteni orvostanhallgatókkal vagy női orvosi tanfolyamok hallgatóival, sőt külföldön diplomát szerzett személyekkel is, ha ezek orosz államvizsgát tettek vagy két évig orvosi gyakorlatot folytattak. Külföldi orvosoknak, a kik orosz szolgálatba lépnek, be kell mutatniok államvizsgálati bizonyítványukat és igazolniok kell az egészségi főfelügyelőnél kórházi gyakorlatukat.

Pétevár, márc. 21.

A cári udvarban nagy a lehangoltság s egymást érik még ma is a rossz hírek a harctérről.

Az új hadvezér Linevics tábornok egy táviratban ugyanis arról tesz jelentést, hogy Kuropatkin szétvert seregének azt a részét, mely a hegyes vidékre menekült, a japánok teljesen bekerítették. A Kszin-King vidékén körülzárolt orosz csapatok minden készlet nélkül nyomorognak s kénytelenek lovaikat levágni, hogy élelmi szerük legyen.

D. M. K. E.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napján tartja meg Szegeden tavaszi gyűlését a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága. A gyűlést, amelyre a meghívókat már kibocsajtották. Rónay Jenő ny. főispán elnöklete alatt délelőtt 11 órakor tartják meg a szegedi kaszinó dísztermében.

A kulturegyesület, amely már túl van a szervezési munkálatok nehézségein, megkezdte a programjába felvett kulturális feladatok megoldását és nagy nemzeti munkájában erős kitartással és lelkes szeretettel halad előre. Már ebben az esztendőben Szegeden és a déli Magyarország területén több jelentékeny kulturintézményt létesít, a meglévőket, amennyiben annak szüksége forog fenn, támogatja és segítyezi. Közélebb is a D. M. K. E. sürgető közbejárására és segítyezése mellett Girodán községi iskola, Titelen óvoda és Dentán állami iskola létesül.

Fontos tárgya lesz az egyesület igazgatósági gyűlésének a D. M. K. E. által létesíteni szándékolt szék-

palota és internátusok ügye. A közművelődési egyesület Szegeden, Temesvárott, Aradon, Hmvásárhelyen és Makón létesít egyelőre délvidéki idegen ajku gyermekek befogadására alkalmas tápintézeteket.

Tárgya lesz az igazgatósági gyűlésnek a magyar közművelődési egyesületek közös akciójának nagyfontosságú kérdése. A D. M. K. E. szorgalmazására a négy kulturegyesület között érintkezés jött létre és gr. Bély Akos főispán, a D. M. K. E. szorgalmazására a négy kulturegyesület vezetősége közelebb Budapestre tartja első közös értekezletét, amelyben a közösen megindítandó akciók ügyében fognak dönteni.

A harmadik egyetem felállításának ügye napirendre kerül. Bejelenti az elnökség, hogy amint a politikai helyzet tisztul, a D. M. K. E. monstre küldöttsége, amelyben képviselve van déli Magyarország 14 törvényhatósága, a kormány elé járul és átnyújtja a kulturegyesület memoradumát.

A D. M. K. E. igazgatósági gyűlésének tárgysorozata különben ez: Elnöki jelentés a központi iroda ügyforgalmáról. A pancsovai rendk. közgyűlés idejének megállapítása. A közművelődési egyesületek közös akciója. A D. M. K. E. és a harmadik egyetem. Az internátusok ügye. A girodai magyarok. Óvoda Titelen. Állami iskola Dentán. Földvásárlások ügye. D. M. K. E. iparcikkei. Washingtonszobor. D. M. K. E. naptárak. Az egyesület hivatalos értesítője. Indítványok.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Március 26. A szabadkai löver egyesület közgyűlése.

Április 12. A szabadkai általános Ipartestület közgyűlése d. e. 9 órakor a Hungária épület nagytermében.

Március 21. A pincérek márciusi vacsorája a Hevér féle vendéglőben.

Március 25. A szabadkai izr. önszegélyző és gyámolító egyesület purim bálja az izr. szent egylet termében.

— **A képviselő választók összeírása.** Az 1906. évi képviselő választók névjegyzékének összeírását az e végből kiküldött bizottság megkezdte. Ismételten felhívjuk a választó polgárok figyelmét ama körülményre, hogy az összerás ideje alatt jelentsék be, hogy lakhely, ingatlan birtok, vagy kereskedelmi és ipartelepeik szerint óhajtják-e felvétetni magukat a névjegyzékbe és értelmi jogosultságukat is ezen idő alatt jelentsék be, mert a későbbi jelentkezések nem vehetők figyelembe. Az összeíró küldöttségek naponként a városi tanácsteremben a hivatalos órák alatt vesznek fel bejelentéseket.

— **Szabadságon.** Dulics Máté városi földkönyvnyilvántartó egészségének helyreállítása céljából egy havi szabadságot kapott, a melyet holnap fog megkezdni.

— **Zenta város kérelme.** A szomszéd Zenta város átiratilag kérte a városi rendőrségre vonatkozó szabályrendeletet azzal, hogy Zentán a mezőrendőri és éjjeli rendőri szolgálatot hasonló módon óhajtják szervezni. A hatóság a kérelemnek eleget fog tenni.

— **Purim.** Izraelita polgártársaink ma ünnepelték a purimot, mely ünnepnek, mint ismeretes, az a történelmi esemény az alapja, hogy a

hatalmas Ahasverus király gonosz tanácsadója, Haman, megharagudott a király feleségére, a szépséges Eszterre, aki zsidó volt s haragjában a zsidók kiirtását vette tervbe. Ahasverus azonban neszét vette a dolognak és elrendelte, hogy a zsidók öljk meg azokat a népeket, akik reájuk törnek. Így is történt. A zsidók mintegy hatvanezer embert felkoncoltak, vagyonukat pedig zsákmányul ejtették. Az utána való napon a zsidók nagy örömnepet ültek s ajándékokat küldöttek egymásnak. Ez az ajándékozás nagyrészt még ma is divik és schlachmonesz a neve. A tehetősebb zsidó családok ezen a napon nyílt házat tartanak s gazdagon megvendégelik azokat, akik őket e napon felkeresik. A purimot természetesen a templomban is megünnepelték.

— **Eljegyzés.** Nagy János sütőiparos eljegyezte Hoffman Mariska kisasszonyt, Hoffman Károly helybeli kalapos mester leányát.

— **Kedvezményes vasuti jegyek.** Azok a kereskedők, vagy kereskedelmi társulati kiküldöttek, kik az Omke f. hó 26-iki közgyűlésén részt óhajtanak venni, kedvezményes vasuti jeggyel utazhatnak Budapestre. A kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványt a kereskedelmi és iparkamara f. hó 23-ától kezdve adja ki. Az igazolvány birtokosa jogositva van egy II. osztályu jeggyel, az I. osztályon, egy III. osztályu jeggyel a II. osztályon s egy fél II. osztályu jeggyel a III. osztályon Budapestre és vissza utazni. A visszautazásra az igazolvány f. hó 31-ig érvényes. A kedvezmény gyorsvonatok igénybevételére is kiterjed.

— **Romeo, a realista.** Bizony alig tudta valaki, hogy Szabadkán is volt egy eleven Romeó. De a mi Romeónk úgy látszik nem hírességre, hanem hirhedségre törekszik. Nuti József olaszországi származásu szobrász, aki jelenleg Szabadkán tartózkodik, ugyanis ma nagy elkeseredetten panaszkolta el a rendőrségnél, hogy az ő Romeója vasárnap reggel a faképnél hagyta, de emlékül magával vitte Nutinak kézi táskáját is, amelyben 327 korona készpénz, egy revolver és más ingóságok voltak. A tulon-tul realistikus gondolkodás módu Romeót, akinek különben teljes neve Cerkoné Romeó és mint szobrász segéd volt Nutinál alkalmazásban, vasárnap reggel gazdája távollétében szökött meg. A rendőrség köröztetni fogja.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Perl Lajos, Pál, Zsiginond, Zoltán, László, Andor, Géza, Vilmos és Sándor szabadkai illetőségű, ugyaníttani lakosok családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel „Ács“-ra változtatták.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A „Szilberekéi diszlövész egylet“ alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyó záradékkal látta el.

— **Hirtelen halál.** Ma reggel 5 óra tájban a Magyar utcában összeesett egy öreg ember és néhány pillanat alatt kiszenvedett. A rendőrség megállapította, hogy az illető Hajagos Pál 70 éves koldus. Holttestét a mentők kiszállították a bajai temető hullaházába, ahol a halálok megállapítása végett holnap délelőtt a rendőri boncolást fogják rajta megejteni.

— **Egy lovasrendőr balesete.** Jenovai Mátyás városi lovasrendőr tegnap délután, amint szolgálatának teljesítése végett, hazulról távozni

akart és lakásának udvarán lovára ült, a ló valamitől megijedt, előbb felágaskodott majd a földre dobta lovasát, a kinek ballába az esés közben bokáiban eltörtött. A mentők a kózkórházba szállították.

— **Elveszett egy kockás kendőbe** csomagolt bluz, szoknya, gyermeksapka, fehér alsó derék és varróeszközök tegnap délután a városi tűzoltó laktanya közelében. A károsult kéri a becsületes megtalálót, hogy a csomagot a mentők laktanyáján adja át.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Pintér István 5 év, Kucséra István 2 év, Kubicskoviks János 3 hó. Született: 11. 5 fiu, 6 leány.

Rigó Jancsi újra nősül.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, március 21.

Rigó Jancsi a Chimay hercegnővel folytatott szerelmi viszonyának felbomlása óta egy egész sereg szerelmi kalandot harcolt végig, amelyekhez bizonyára főajánlólevele a hercegnő reáhalmozott kegyei voltak. A kalandos cigányprimást mindenféle érdekessé tette az asszonyok előtt az az izgató kérdés, hogy mit szeretett rajta a szép Chimay hercegnő.

Most újra egy szerelmi kalandnak a híre érkezik Berlinből, amelynek azonban ugylátszik, komolyabb vége lesz, mert az új szerelmesét, Müller Margit kisasszonyt már el is jegyezte a feleségétől már régebben elvált Rigó Jancsi.

Tudósítónk ma fölkereste Rigó Jancsinak a pákozdi cigánysoron élő feleségét.

Az elhagyott nő szavából már nem érzett semmi a megcsalt szerelmes bosszuvágyából. Jancsiról csaknem a magasztalás hangján beszélt. Nehéz volt azonban mégis áttérni a kényes kérdésre. Elmondott, amit tudott róla és nem idegenkedett a feleletől.

— Megirta, meg. Itt a levele. Tudtam én azt mindig, hogy nagyon szerelmes természetű. De hát mit tegyek istenem? Mi majd csak megélünk valahogy, különösen, ha Jancsi is segít egy kicsit.

Arra a kérdésre, hogy ki a menyasszonya az elvált férjnek így felelt:

— Ez is valami uri fajta lesz, mert már az uram megszokta őket. Én talán már nem is kellenék neki. De biz' azért az sem jobb ám a magunk fajtánál. Azt írta a Jancsi, hogy már egy kis gyermekük is született, hát el kell vennie.

Tizenöt év óta nem aludt.

— Csoda az orvosok előtt. —

Ésszakamerika orvosi köreiből a legélénkebb érdeklődéssel kísérik most azt az experimentumot, amelyet Treutonban tesznek egy Herpin Albert nevű emberen, aki a saját állítása szerint tizenöt esztendő óta egy pillanatig sem aludt.

A dolog annyira érdekelt egy sokszoros milliómost, hogy 40,000 dollárt depouált az álmatlan ember számára, arra az esetre, ha egy hónapig tartó állandó orvosi fölügyeletnek veti alá magát s az orvosok is

megállapítják az állandó és tartós álmatlanságot.

Egy előkelő szállodában már hat orvos vállalkozott is a felügyeletre. Főlváltva virraszt két orvos mindig a sajtóságos beteg mellett, Eddig öt nap mult el s mindez ideig még nem hunyta le egy pillanatra sem alvásra a szemét.

Herpin negyvenkét esztendő. Azt állítja, hogy tizenöt esztendő óta álmatlanságban szenved s nem is érzi már az alvás szükségét. Az idők során hozzászokott ehhez az állapothoz, amely más közönséges halandót az örületbe, vagy a halálba kergethetne.

Sok orvos vizsgálta már meg s alaposan foglalkozott az orvosi praxisban még soha elő nem fordult emez abnormis tünetnnyel. Valamennyien, a leghiresebb orvostanárokkal együtt kijelentették, hogy Herpin állapota megfejthetetlen talány előttük. Nem is látszik meg a betegen, hogy nem alszik soha.

Egészséges arcszine van, erős, rugalmas, még vidám is és legkisebb mértékben sem ideges. Altatószerek, mint morfium vagy klorálhidrát, olyan adagokban is, amelyek másoknak veszedelmesek volnának, hatástalanoknak bizonyultak.

TAVIRATOK

Verne Gyula haldoklik.

Budapest, márc. 21. Párisból jelentik, hogy a világszerte ismert fantasztikus regények írója súlyos beteg, úgy hogy környezete a legrosszabbtól tart. Az egész világon mély részvétet fog kelteni a szomorú hír, hisz az ifjuság legolvasottabb és legkedvesebb szórakoztatójáról van szó.

Forradalom Oroszországban

Jekaterinoslav, márc. 21. Az új orosz bányaműtársulat nem emelte fel a munkások bérét. A guzovói kohók és a buchnusz-kerületi szénbányák zárva vannak. Legközelebb 13.000 bányamunkást bocsátanak el.

Tiflisz, március 21. A parasztzavargások a kutatiszi kormányzásban mind jobban terjednek. Nyugtalanosságot kelt a mohamedánok és örmények ellenségeskedése a karszti területen, különösen pedig a Törökországból menekült sok örmény jelenléte. Biztonsági intézkedések történtek.

Meggyilkolt jótékony nő.

Ó-Radna, márc. 21. Gyarabek Anát, a jótékony örmény asszonyt ágyában megfojtva találták. A tett elkövetésének gyanuja alapján egy napszámot tartóztattak le.

Öngyilkos jogász.

Kecskemét, március 21. Szabó József, 24 éves jogszigorló, — ma éjjel halántékán lőtte magát és meghalt.

SZÍNHÁZ.

Bob herceg.

Harkányi Gizella vendégszereplése.

Pesti Jász szerződéses célból vendégszerepeltette ma este Harkányi Gizellát, a kolozsvári színház tagját. Az ilyen célzatu vendégszerepléseknél a kritikus kötelessége a lehető legszigorubbán szem előtt tartandó, ilyen kritikánál semmiféle más körülményt, mint tisztán a színház névójának emelését tekintetbe vennünk nem szabad. Tehát Harkányi kisasszony fellépett a Bob herceg cimszerepében. Előre constatálhattuk már, hogy rosszul választotta meg a darabot. Oly tökéletes, bájos alakításban látta a szabadkai kényes publikum Bobot a mi eddigi fess subrettünktől, hogy tökéletesebbet nem láthatott, no de nem is kapott. Au contraire! Harkányi kisasszony Bobja nem vált be Szabadkán. Ennél sokkal különböz vagyunk szokva. Hangja rendkívül gyenge, a közép registerekben egészen szintelen, a magasabbakban bizonytalan és pardon! hamis — néha. A belépő a földszinten és páholyokban semmi hatást sem keltett — annál jobban dühöngött az igazgató bőkezűségéből — a karzat. Hát bocsánatért esedezem direktor ur, de az talán még sem járja, hogy ingyen karzattal akarunk hangulatot kelteni a szerződéses célból felléptetett művésznő mellett?

Tehát röviden összefoglalva az észlelteket, a kisasszony játékáról és énekéről jót keveset mondhatok. A szabadkai publikum igényei finomultabbak semhogy a kisasszony tegnapi alakítását acceptálhatná. Hangja, mint fentebb említettem nem kielégítő, táncolni nem tud, játéka bizony nem felelt meg annak a rankoncátlan, pajkos, tüzes Bobnak, mint a milyent eddig Szabadkán láttunk.

Mert mindhiába, akarva nem akarva összehasonlítást kell tennünk közte és Gerlaki közt. Ebből az összehasonlításból pedig előnyt Harkányi kisasszony javára nem lehet levonni. Általános vélemény volt előadás előtt és után, hogy alakítása Gerlakinak nyomába se ér semmi tekintetben. Azok a bájos mozdulatok, az az édes, behizelgő kis hang, teperamentumos játék mind mind hiányzott Harkányi kisasszony alakításából. Mindezeket tekintetbe véve Harkányi kisasszony esetleges szerződésével — előre megjósoljuk — színházunk névója nemhogy emelkedni, de ellenkezőleg esni fog. Hogy mi a színügyi bizottság véleménye, még nem tudjuk, de nem hisszük, hogy velünk ellenkező nézetben volna. Azért eleve figyelmeztetjük a directort, hogy akassza szegre eddigi elveit és áldozzon többet egy jó primadonna kedvéért és az eredmény nem fog elmaradni. Ha türelmes is a szabadkai publikum, még sem fogja szó nélkül tűrni a director speculativ operatióit. Azután meg rajnai lazac után a főtt kárász senkinek sem izlik.

János vitéz, a gyönyörű zenéjű operette összes hangjegyei zongorára 2 füzetben ára 6 koronára, cimbalomra 3 korona. János vitéz teljes szövege 2 korona.

MINDENKIT ÉRDEKEL.

A Technika Vivmányai címmel most megjelent. kiváló szakférfiak által szerkesztett

korszakalkotó munka, mely mindenki részére ugyszólván nélkülözhetlen.

E mű magában foglalja az utolsó 100 évek a technika ama gyors haladása által létrejött újabb vívmányait, könnyebb modorban s élvezetes előadásban írva, s több mint 450 szöveggel és 50 műmelléklettel bemutatva.

A munka 32 füzetben jelenik meg, egy-egy füzet ára 6 fillér.

Az első füzetet kívánatra bárkinek megtekintésre küldi Heimann Mór könyvkereskedése Szabadkán.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyilkosság önvédelemből.

Lausev Vládó sándori legény gyermekora óta halálos gyűlölettel viseltetett Marianov Miklós irányában, s amikor csak alkalma volt mindig becsmérlőleg nyilatkozott róla, orangutánagnak nevezte sőt megöléssel is fenyegette. Egy izben vasvillával leselkedett reá, de ekkor terve nem sikerült.

Október 18-án egyik sándori kocsmában tartózkodott Lausev, amikor hírül vitték neki, hogy Marianov több társával oda igyekezik, Lausev erre kirohant az utcára, a közeledő felé szitkokat szórva, bicskájával fenyegetőzött. Marianov látva a veszedelmet, szintén elővette bicskáját és az oroszlánként neki rohanó Lausev előtt a falhoz lapult és így kikerülte a támadást, másként azonban nem birt a biztos leszurástól menekülni, mint hogy a kedvező pillanatot felhasználva bőszen ellenfelébe mártotta sertésölő kését, mely a vállán érte Lausevet, akinek tüdejét járta át a hosszú kés.

A Lausevet ért három szurás közül kettő feltétlenül halálos volt, úgy hogy ott a helyszínen azonnal kiszenvedett.

A helybeli kir. törvényszék tárgyalta Marianov bűnyűjét Marián Miklós elnöklete alatt. Vádlott kihallgatása során kényszer helyzetével védekezett és a kihallgatott tanúk is ugyanilyen értelemben vallottak, minek folytán dr. Aczél Imre kir. alügyész a vádat elejtette. Erre dr. Blau Géza pótmagánvádló vette át a vád képviselőségét és halált okozó testi sértés büntetésében kérte vádlottat bűnsnek kimondani. A törvényszék azonban a jogos önvédelem alapján felmentő ítéletet hozott. Az elhalt atyja, valamint jogi képviselője felebbezést jelentettek be.

Az »Igaz Szó« szerkesztője.

Érdekes lakója érkezett a szabadkai kir. törvényszék fogházának. Egy hónapi szabadságvesztés büntetését fogja ugyanis kitölteni falai között Szilágyi (Schwarz) Gyula, a Szabadkán megjelent szomorú emlékü időközi lapnak, az »Igaz Szó«-nak egykori szerkesztője. Szilágyi a lapjában ifj. Vojnich Sándor volt országgyűlési képviselő ellen irányuló rágalmozó közlemény miatt lett elítélve. A rágalmozási per az összes igazságszolgáltatási fórumokat bejárta.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

14.

III.

Körülbelül egy hónap mult el Meinert ülnök lakodalma óta. A fiatal házaspár nászuton volt, Sternfeldné egyedül lakott tágas palotaszzerű házában.

Azon naptól fogva, amelyen ücsétől a váltót kapta, a büszke asszony nagyon megváltozott. Mély gondolatokba merülve járt-kelt, — amugy rendesen mosolygó ajkai össze voltak szorítva, mintha a bensejében élő düht marcangolta volna fogaival. Környezete ettől a kedélyállapottól nagyon sokat szenvedett; a cselédségen tomboltatta ki rossz kedvét.

Mi volt az oka e változásnak? Talán az ülnökkel szemben tanusított magaviselet furdulta lelkiismeretét? Talán a szomszéd urral, ezen igénytelen emberrel, a szegényház lakójával való találkozás hatott ily izgatón i legeire? Talán közelebbi, titkos viszonyban állt ezen emberhez? Senki sem tudta.

A cselédség, amely tudvalevőleg mindenre ügyel, ami az uraság családi életével összeköttetésben van, titokzatosan suttogott egyet-mást. Hogy Sternfeldné a lakodalom estéjén meglátogatta az ülnök urat s hogy ekkor egy idegen, szegényesen öltözött emberrel találkozott az előszobában, hogy ezen ember megpillantásakor elájult.

A ülnök a lakodalom utáni napon, bucsut sem véve nagynénjétől, utazott el fiatal feleségével; Sternfeldné duzzogva vonult lakosztályába és még Wittgenstein előtt is eltagadta otthonlétét. Talány volt minden.

Wittgenstein ur természetesen ismét napos vendége lett a háznak. A szobaleány azt beszélte, hogy ha ő ott van, a nagyságos asszony ismét oly csengően, vidáman kacag mint azelőtt. De amint Wittgenstein kilépett a házból, a rossz szellem megint csak megszállta a szép asszonyt.

A cselédség új szórakoztató anyagot kapott. Néhány nap óta az esti órákban gyanus kinézésű ember látogatott el a Sternfeld palotába; bejelentette magát a nagyságos asszonynál, aki mindig oly szívelyesen fogadta, mintha csak a város legelőkelőbb embere lett volna.

A fejeiket csóválták. Mi lehet a célja ezeknek a titokzatos látogatásoknak? Különösen feltűnt az izgatottság, amely ezen idő óta Sternfeldnéen erőt vett. Rossz kedve valószínűleg lelki betegséggé fajult, melytől a teste is láthatólag szenvedett.

50 fillér

Egy lakás hirdetés

50 fillér

a Bácsmegeyi Naplóban.

Amint már említettük, így mult egy hónap az ülnök esküvője óta. Sötét, esős est volt; a szél végig sivitott az utcákon s a nagy esőcsöppeket haragosan csapkodta az ablakokhoz. Itt-ott cserepeket vert le a háztetőkről; a lámpások homályosan égtek és alig hogy megvilágították a sötét utcákat. Akinek nem volt otthonán kívül dolga, az ma a meleg, kényelmes szobában maradt.

Tíz óra körül járt az idő, az örök már elfoglalták állomásaikat. A szegényház komoran emelkedett a város falai mellett; már csak néhány ablakon szűrődött át homályos fény. A szegénynek nincs pénze, hogy nyáron is vegyen világító olajat; az olcsó napfényt kell kiakáznia. Napkeltétől napnyugtáig fárad, dolgozik; ekkor azután nyugalom után vágyik, ki akarja pihenni az elmúlt nap bajait, erőt gyűjt a másnap terhes munkájához. Baumné asszony azok közé a kevesek közé tartozik, akik a szegényházban még lámpást égetnek.

Még a mosóteknő előtt áll és szorgalmasan dolgozik. A bölcsőben visító csecsemőnek napról napra jobb étvágya lesz, a szegény mosónő pedig keveset keres. Ezért kell többet dolgoznia, hogy becsülettel keresse meg a kenyerét.

(Folyt. köv.)

Felolvasó szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.

Antikvárium. Könyv-, papír-, zenemű-kereskedés és kölcsönkönyvtár van Szabadkán a gymnasiummal szemben. Az Antikváriumba remek képes levelezőlapok darabja 1 kr. Kölcsönkönyvtárának havi 30 kr. a díja. Cigaretta papír 100 drb.-os dobozokban csak 9 kr., legfinomabb csak 11 kr. Használt könyveket zeneműveket vesz. Levélpapírok, emlékkönyvek, képes könyvek, imakönyvek stb. Bámulatos olcsón lehet venni az Antikváriumban Szabadkán.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okleveles szülész nő lakását Petőfi-utca (csirke piac) idb Illés Antal ur házába helyezte át.

Jó vasalóné ajánlkozik házhoz, házhoz kívül is elvállal kávéházit és vendéglőt. Baláné, Kossuth-u. Dominusz ház, házmeisteri lakás.

Jobb családnál két intelligens ur teljes ellátást nyer Cim a kiadóban.

Folyó- és Csurgó-utcában egy telken két ház 645. sz. alatt előnyös és olcsó feltételek mellett eladó. Bővebbet Magyar-utca 66. sz. alatt.

„BARÁT-ITAL“

gyomorlikőr készítményem a legkitünőbb étvágyat hozó gyomortisztító, az emésztést elősegíti, igen jóízű és gyorsan ható, naponta két pálinkás pohárral elegendő. Régi gyomorraj, székrekedés ellen csakis ez segít.

Egy üveg 15, 25, 40 és 80 kr.

Kapható a készítőnél levélbeli megrendelésre postán. — Cim:

Zenke Zoltán, Szeged.

Kereskedők ismét árusításra nagy engedményt kapnak — Utazó és helyi ügynökök felvételnek.

Kapható Szabadkán: Sugár Manó, Rukavina Nándor, Nojesek Géza fűszer üzletében. Bács-Topolyán: Tószegi János. Csantavéren: Fegy. szövetkezet.

Országos műfestészeti és iparművészeti intézete

Bátori (Blaskovits) Mihály

Szabadkán, VII., Erdő-utca 6. szám.

1898. évben tiszteletbeli taggá megválasztva

Millenium

Arnyérem, oklevél.

Legujabb találmányom

nedves falak szárazzá tételére, festés által különösen ajánlható Bács megyében a hol a víz, föld, homok és a téglák is szívsótartalmu és a lakásokban a legtöbb esetben tapasztalható az egészségre ártalmas nedvesség, a mely egyedül csak a nálam kapható szárító szerrel távolítható el, festés által nyerhető el. 100 kiló 25 kor., úgy, hogy meghigitva egy kiló enyv csak 10 fillérbe kerül. De a festőnek ezáltal is nagy előnyére van, mert oly kész egyvet kap, amelyet bármily vízzel megkritkithat, szagtalan, főzni nem kell, és sok időn át tartható, mert nincs romlásnak kitéve.

A szerb egyházaknak festője és ő eminenciája Brankovics György által ajánlva

Sokszorosan kitüntetve templon festésért.

Fényes győzelem!

Viharálló és tűzbiztos

HIDEGVIZ-FESTÉK

homlokzatok és lakóház-belhelyiségek, templomok iskolák, pályaudvarok, csarnokok, gyárak, serfőzések, kórházak, műhelyek, fürdőhelyiségek, lépcsőházak, konyhák stb., továbbá fa, vas, bádóg, téglák, cementáru stb. befestésére.

A Hydrochromin

száraz por, amely csupán vízzel, minden toldalék nélkül vegyítve, már is festésre kész. Alkalmazása tehát bárki részére az elképzelhető legegyszerűbb.

A Hydrochrominnal való máz

bármely szilárd alapon tart és beváll, így mész-, gipsz- és cement-vakolaton, fán, vason

s egyéb fémeken, üvegen, porsellánon, agyagedényeken és cementárakon, valamint vásznon és jután is. — Továbbá szagtalan, egy óra alatt megszárad és már 2—3 nap után mosható; zománc-szerűen sima, kemény és ruganyos lesz, vonalozható, mintázható, befesthető, viasszal beereszthető és kefélhető; nem szakad, nem reped, gázok nem támadják meg, idő múltán a nedvességtől nem puhul meg, esőnek, zivataros időjárásnak ellenáll, likacsos s ennél fogva nem gátolja a falakban lévő nedvesség elpárolgását, miként pl. az olaj vagy pedig a kence-máz; végül tűzbiztos és vasnál használva a rozsdá ellen kitűnő óvszer.

A Hydrochromin

teljesen pótolja az olajfestéket, összehasonlíthatatlanul olcsóbb, az enyv-festéket alig magasabb ár mellett. A mész- vagy enyv-festés valamivel csekélyebb költségét azonban bőségesen föléri a Hydrochromin festés számtalan előnye: mint annak szagtalan volta, moshatósága, szépsége és tartóssága, nem utolsó sorban pedig az elkészítés egyszerűsége és gyorsasága.

A Hydrochromint

fehér, valamint a legkülönbözőbb színekben is szállítjuk. Fehér hydrochromin földfestékekkel és ultramarinnal tetszés szerint színezhető.

Szintáblázatot kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre bocsáttatnak.

Olajba oltárkép magas cntm.	50	70	90	100	125	160	180	220
korona	24.—	40.—	55.—	70.—	100.—	125.—	170.—	220.—

Egy életnagyságu arczkép, mert örök becse van és egyszersmind szobadisz, továbbá előnyös név- és születésnap, vagy egy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál. — Ezeket az arczképeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kiviteiben készítem el.

Nagysága	25—32	35—45	55—65	65—80	75—110	85—125	100—150
korona	18	25	40	55	95	120	180

Polichromozott fa-szobrok, aranyozott szüllel

magas cntm.	50	70	90	120	140	150	160	170	180	200
korona	30.—	40.—	50.—	100.—	135.—	150.—	170.—	185.—	240.—	300.—

Figyelmeztetés! Minden háziasszonynak elkerülhetetlenül szükséges Házilag festheti mindenki ruháit (flox kelme festékekkel (törvényileg védve). Tizenöt perc alatt elkészül, függönyök, blousok, férfi ruhák festésével. — A f sték, minden szobában kapható. Ara egy tubusnak, mely 45 méter szövet megfestésére elegendő 85 fill. vagy egy korona. Minden még díj nem volt oly biztos szer. Karók impralagása vagyis földrothadástól megmenti — sok éven át biztos és egészséges marad. 1 kilónként 30 fill. egész hordó vételnél 10 olcsóbb, továbbá szagtalan a szöllőfűrtök védve vannak. 5 óra alatt egészen száraz és idővel a földben kőnek válik kapható

Vasuti avagy Villamvasuti

alkalmazottaknak igen alkalmas

200 □-öl kerttel az ugynevezett „párhuzamos“-uton 550 forintért —

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Palicson

egy szép kényelmes

villa eladó

Tiszt uraknak

alkalmas az új honvédlaktanya közepében, egy igen szép lakás istállóval kiadó. — Cim a kiadóhivatalban

Szőlő eladás!

A villanyteleppel szemben levő közben, a saroktól 4-ik — kitűnő csemege- és borszőlővel ujonnan beültetett — termő szőlő szabad kézből kedvező feltételek mellett

ELADÓ. Bővebb felvilágosítást ad:

Pukecz Kálmán,

a Közgazdasági Bank r.-t. cégvezetője, Prokesch-palota.